

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Accés a l'habitatge

Amb el creixement urbanístic són els dos reptes per al futur d'Andorra

Dissabte passat vam reunir el Consell Nacional de Progressistes-SDP. Vam parlar molt de la situació actual de l'habitatge a Andorra.

L'accés a l'habitatge i un creixement urbanístic sostenible són al nostre entendre dos grans reptes per a l'Andorra del present i del futur.

El problema de l'escassetat en l'oferta del mercat de l'habitatge de lloguer i els preus elevats fa anys que existeix. Durant les legislatures 2011-2015 i 2015-2019 ja ho havíem posat de manifest, aportant solucions. No obstant això, l'actitud irresponsable de la majoria de DA ha acabat agreujant la situació. Ha calgut que la situació empitjorés perquè ara tot siguin declaracions de bones intencions sense anar a la font del problema.

El Govern anuncia que destinarà una partida pressupostària per tal d'adquirir edificis o unitats immobiliàries per a destinar-los al lloguer. Una mesura que pot ajudar, però que no deixa de ser una gota d'aigua en mig del desert, i més davant de la delicada situació financera del Govern. Una reacció prepotent: ho arreglen tot a base de talonari sense tenir una visió planificada del que cal fer.

El Govern, via l'Institut de l'Habitatge, anuncia la creació d'un fons d'inversió mixt, amb capital usurpat a Andorra Telecom.

Són decisions que no resolen el problema, ja que no l'ataquen d'arrel. Cal ser conscients que per garantir durablement uns preus

acceptables de l'habitatge de lloguer en el mercat lliure i que la majoria de les famílies es pugui permetre cal:

1. Disposar de sòl a preu raonable.
2. Reduir els costos de construcció.
3. Disposar d'una oferta important, variada i repartida geogràficament arreu del país.

L'Observatori del Centre de Recerca Sociològica, de desembre del 2021, assenyalava que la inquietud de la ciutadania per l'accés a l'habitatge i les queixes pels salaris baixos s'havien disparat els darrers mesos. Pel que fa a l'habitatge, 1 de cada 2 persones, un 47% dels enquestats, manifestava patir dificultats per accedir a un habitatge digne. Es tracta d'un increment de 14 punts respecte de l'Observatori del CRES de juny del 2021.

Recordem que el 2019, el CRES ja indicava els elevats preus de l'habitatge com a principal problema d'un 33% dels andorrans per accedir a un habitatge digne.

El problema de l'habitatge es pot considerar de caràcter estructural i és, a ben segur, de caràcter polític.

La combinació de globalització economicofinancera i la desregulació del mercat andorrà amb l'obertura de bat a bat a la inversió estrangera especuladora ha generat un procés creixent de "financerització", és a dir que la compra d'habitatge s'ha emprat com un actiu financer més, menyspreant la seva condició de bé d'ús familiar, garant del dret a una llar digna.

En aquest context Andorra és avui el paradís d'inversors especuladors estrangers i els promotors privats andorrans que juguen el paper d'intermediaris. Són, uns i altres, els que volen un sector públic subsidiari, que faciliti sòl i, a poder ser, subsidis públics i un marc regulador poc exigent.

Els progressistes volem, al contrari, un sector públic emprenedor, en línia amb el que defensa l'economista americana Mariana Mazzucato, que doni suport a l'accés a l'habitatge a un preu raonable. Així ho estan fent a la Comunitat Valenciana i a les Illes Balears governs socialdemòcrates.

El que cal és un sector d'habitatge de lloguer regulat, a preus raonables.

L'habitatge ha estat clau en la pandèmia de la Covid-19, ja que la disponibilitat d'un habitatge digne i assequible ha suposat, en molts casos, la diferència entre un confinament suportable o un que ha tingut, té i tindrà conseqüències severes en la qualitat de vida de les persones i en la seva salut.

Els darrers deu anys, els preus mitjans dels habitatges, tant de compra com de lloguer, han crescut aproximadament més del doble que els ingressos, fet que s'ha agreujat amb la Covid-19. L'habitatge al nostre país és un bé d'especulació i no un dret per a les persones. Per això és important avançar en models que ajudin a trencar amb les dinàmiques del mercat especulatiu lligat a la inversió estrangera.